

Hội Ái Hữu

Nguyễn Đình Chiểu & Lê Ngọc Hân Mỹ Tho

4555 University Ave San Diego, CA 92105 - USA
Phone: 619-584-7568-Fax: 619-284-9822

<http://saigononline.com/ndclnh> - Email: ndclnh1996@aol.com

Trường ơi, nhớ quá! ...

“Mấy chục năm qua sao lòng vẫn vậy”

Câu thơ của anh TT Mây Trên Ngàn còn mãi trong tâm tư tôi. Vâng, mới đó đã mấy mươi năm. Tôi nghĩ hình vóc mỗi người có đổi thay theo thời gian nhưng tấm lòng chúng ta hướng về ngôi trường LNH yêu dấu cũ vẫn còn mãi nhịp đập của thửa áo trắng, nón bài thơ ngày nào.

Bây giờ nơi xứ lạ quê người, chúng ta là những con chim đã xa rời tổ ấm. Bao lo toan cơm áo đôi lúc khiến ai cũng mệt mỏi, cố cần. Tôi đoán chắc một điều rằng đâu chúng ta đã là bà nội, bà ngoại, nhưng nếu co díp họp mặt thì chúng ta lại như những con chim non riu ra riu rít. Chúng ta cười thánh thót, nói vang vang về biết bao kỷ niệm mà thường ngày tất bật mưu sinh chúng ta đã tạm giữ chúng nơi một góc trái tim.

Nói về sân trường có mấy cây phượng vĩ mỗi hè về hoa nở đỏ thắm rồi ai đó sẽ cao hứng ngân nga *“mỗi năm đến hè lòng man mác buồn”*. Giọng hát tuy không được cao vút như ca sĩ Thanh Tuyền nhưng cũng mang chút ngậm ngùi đến từng ánh mắt đang mơ về quá khứ. Rồi cũng không quên nói về những giờ nghỉ học bất thường vì Giáo sư bận hay bệnh, chúng ta rủ nhau đi ăn bò viên, bánh lọt đậu đỏ nơi hàng quán góc phố. Nhắc đến đây có lẽ các bạn và tôi cùng nhau nuốt nước

miếng nhớ lại những viên thịt trôi trong chén nước lèo nấu xương bò có chút dầu mè và hành lá ngò gai xắt nhỏ làm duyên.

Và dĩ nhiên, làm sao mà quên được, những cuộc tình một thời vừa lớn. Những anh chàng ĐNC ngồi bên vỉa hè, có anh tình nghịch đếm một hai ba cho bước chân các nàng LNH hụt hẫng; có anh trầm tư đắm đuối trông vờ tà áo tinh khôi:

*“Thương làm sao áo trắng dịu dàng,
Lê Ngọc Hân tan trường yếu điệu”*

có anh lại:

*“Mong tan học theo em về ngõ
Thương em nắn nót vụn bài thơ”*

Nhắc nhau nghe rồi so sánh với lớp trẻ yêu cuồng sống vội thời bây giờ, chúng ta chắc lười thắm tiếc cho thời e ấp *“yêu nhau chẳng dám cầm tay”* của mấy mươi năm trước.

Quý vị ơi, nếu nhắc thì còn nhiều điều để nhắc, để nói, để ngậm ngùi vô cùng. Mỗi năm, cứ đến tháng 8, nhớ về trường cũ, trường thêm một tuổi, ta xa trường thêm một năm. Thời gian làm phai nhòa nhiều thứ nhưng tấm lòng mỗi chúng ta gửi về trường *“vẫn vậy”*. Vẫn có những giây phút thèm được trở về để *“ôm hôn từng gốc phượng sân trường”*, để *“vuốt ve từng thềm rêu trơn mát”* và cũng để *“mơ man từng bâng phẩn thân thương”*. Phải không các chị, các bạn, các em thương mến của tôi?

NTT (San Diego)

(Viết nhân kỷ niệm sinh nhật thứ 46 [26-8-57] của Nữ Trung học Lê Ngọc Hân, Mỹ Tho)

Thiên nga một mình

(Kính gửi phu nhân cố giáo sư Chung Tố
như một nén hương ngày giỗ Thầy)

HTNH (Irvine)

Cần tách trà nóng, choàng thêm áo ấm, đổi đôi giày, chiếc nón vải giữ tóc. Đây đủ bộ vận, tôi thả bộ theo con đường ngợp màu tím thán năm xuống hồ. Dù vào hè, buổi sớm hồ vẫn lát phát sương mai se se lạnh, hương dạ lý thoang thoang, hương nguyệt quế ngọt ngào.

Tôi dừng lại trên chiếc cầu gỗ nối bờ Đông bờ Tây, sau lưng cụ bà cụ ông người Mỹ, đôi vợ chồng ở tuổi “cổ lai hy” đang dựa thành cầu, chăm chăm cúi nhìn mặt hồ. Thấy tôi, cả hai cùng chào theo thói quen, vẫn tiếng chào hằng ngày, vui và rạng rỡ hạnh phúc. Rồi bàn tay người chồng, cụ bà vói tay đẩy nhẹ tôi tới trước. Tò mò theo ngón tay của bà, tôi ngạc nhiên: ơ kìa! sao lại có “thiên nga” lẻ loi thơ thẩn một mình, áo trắng thiên nga mượt mà đi động trên nước hồ xanh. Ô! sao lại có thiên nga lẻ bạn, luôn luôn phải là đôi thiên nga chứ?! Tôi ngần ngừ đồng ý với ông cụ rồi im lặng đứng ngắm.

Không ai biết thiên nga từ đâu tới, lạc lõng ngơ ngác giữa đám vịt trời từng cặp từng cặp. Có người tỏ ra sành sỏi hơn cho là thiên nga lạc lòi từ hồ phía Nam sang hồ phía Bắc. Thắc mắc mau chóng qua đi. Thiên nga xuất hiện như nét chấm phá cuối cùng làm cho bức tranh đất trời trở nên linh động và thơ mộng hơn; làm sai nhịp những bước chân đều đặn theo kim đồng hồ; người ta dừng lại đôi giây, nở nụ cười chiêm ngưỡng. Bỗng dưng tôi cho đó là nàng thiên nga, vì chiếc cổ cao vốn đã đẹp đã thanh tú lại được khoác bộ lông thật mượt mà, như tóc con gái, cứ cho là như vậy. Nàng thiên nga bỏ vợ kia đâu biết mình đã đem lại cho đời sống một điều thật đẹp, thật quý, cho đời sống một nụ cười thanh thản nhẹ nhàng, dù chỉ đôi giây phút trong buổi sáng hôm nay.

Từ giả ông bà bạn vong niên, hẹn gặp lại ngày mai, tôi tiếp tục lối đi vòng quanh hồ giữa hàng cây “mùa thu lá đỏ”, có liễu giao đầu cho bóng

mát. Lại một tiếng chào từ phía sau lưng làm tôi giật mình, cặp giò dài của cô gái trong bộ quần áo ngắn lướt tới, mái tóc bạch kim nhún nhảy trên đôi vai trần ửng đỏ, cô gái ngoái đầu vẫy tay. Tôi phản ứng vội vàng bằng tiếng “hi”, rồi mới chợt nhận ra rằng mình đã lầm lũi đi được nửa vòng hồ; hóa ra bài tập theo dõi nhịp thở, đếm và theo dõi bước chân đã bay theo gió từ lúc nào?! Tôi đã bỏ mất tôi mà chẳng có hay.

À há! Như vậy, từ này giờ, chân tôi bước mà trí óc tôi đã đi theo hình ảnh tôi gặp mỗi buổi sáng; tôi đi theo đôi bạn già, tôi đi theo đôi bàn tay già diu nhau từng bước dưới vòm cây, có hôm bà khoác cánh tay ông giống như ngày cưới, đôi tay rảnh rang còn lại dùng để bẻ vụn từng mẩu bánh mì liêng cho đàn vịt con. Bốn mùa xuân hạ thu đông, lá có xanh, có vàng, có úa rồi rơi tả trên đám cỏ bờ hồ, nụ cười của đôi tay già đó vẫn tươi trên đôi môi nhăn nhúm; sáng trưng từng phút từng giây cái hạnh phúc còn lại của một đời người sắp qua, mà đôi tay già có cùng nhau bám giữ như sẽ mãi mãi không rời.

Thiên nga một mình, ông già thương cho thiên nga lẻ bạn làm tôi nhớ đến cái tình của ông bà cụ trong phim “On Golden Pond”. Ông bà cụ hằng ngày nhìn cặp vịt sát cánh sóng đôi nhau trên hồ, tôi nhớ nổi ám ảnh của ông cụ về tuổi 80 của mình khi chợt thấy xác một chú vịt trời, cặp vịt chỉ còn một sao? Rồi cái cảnh ông bà đứng bên nhau, dưới những tia nắng cuối cùng của mặt trời chiều rực rỡ trên lá phong nâu đỏ, nhuộm vàng cả mặt nước hồ. Mỗi lần xem lại phim này, nó làm tôi liên tưởng tới bóng dáng cụ Phan Khôi trong văn học sử Việt Nam với mối “tình già” bên sóng nước Đông Hồ.

Và gần gũi với tôi hơn nữa, đó là Thầy Cô Chung Tố.

Nhà tôi ở cạnh nhà Thầy Cô, góc Nguyễn Trãi-Lê Lợi (Mỹ Tho). Tôi không là học trò của Thầy. Tôi chạy qua chạy lại nhà Thầy để vui đùa bè bạn với Bích Thủy, cô con gái thứ của Thầy Cô, cùng cấp lớp với tôi ở lứa tuổi 12, 13. Thầy đổi về Saigon năm 1957. Lần cuối tôi cùng vui giáng sinh với gia

đình Thầy Cô là vào năm 1962 tại ngôi nhà ở đường Đình Tiên Hoàng (Dakao).

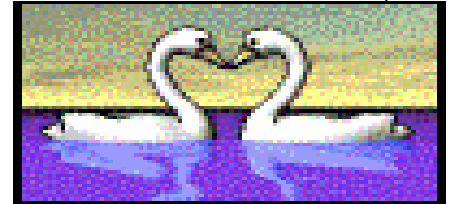
Từ đó mãi đến 1989, tôi mới gặp lại Thầy khi Thầy Cô sang Cali, ghé thăm vợ chồng tôi, Thầy đã ngoài 70. Điều làm tôi ngạc nhiên là cả Thầy lẫn Cô đều khỏe và trẻ hơn số tuổi. Điều làm tôi thật vui đó là Thầy Cô vẫn như xưa. Cái khuôn mẫu của êm ấm, hài hòa hạnh phúc thuở nào mà tôi được biết không úa theo màu tóc Thầy Cô. Thầy nghiêm nghị, Cô dịu dàng, mềm mỏng, chiều chuộng, đẹp, sang, vóc dáng của một hoa khôi trường “áo tím” khi xưa. Theo đề nghị của Thầy, vợ chồng tôi đã đưa Thầy Cô đi xem “Wax Museum”, Thầy chậm rãi kể cho Cô, cho vợ chồng tôi về tiểu sử của những bức tượng bằng sáp. Cô đi bên Thầy, giọng Thầy đều đều. Ký ức tôi bỗng bật dậy để nhớ mồn một hình ảnh ngôi nhà bên cạnh nhà tôi mấy mươi năm về trước. Thật giống hệt ngày xưa, trong ngôi nhà có hàng dừa cho bóng mát đó, có những buổi Cô ngồi bên Thầy, có tôi ngóng cổ, say mê theo dõi Thầy vừa chiếu “slide” vừa giải thích cho cả gia đình những hình ảnh về nước Mỹ, nước Anh v...v... Ngôi nhà có nếp sống cởi mở, nhưng khuôn khổ, nề nếp, giản dị và gần gũi; có tiếng cười của Thầy Cô những hôm Thầy Cô cũng ngồi làm giám khảo cho đám nhỏ tại tôi thi hát mà giải thưởng là những tấm thiệp hình thật đẹp.

Trong suốt buổi cơm Việt Nam đậm bạc vợ chồng tôi mừng Thầy, tôi lú lo nhắc chuyện cũ, hỏi chuyện mới. Nhà tôi hết nhìn Thầy, nhìn Cô lại ngó tôi. Ô! Mới đó mà tôi xấp xỉ 50, Thầy Cô xấp xỉ 80. Nhìn Thầy Cô chăm sóc nhau, vợ chồng tôi cũng nhận rõ sợi chỉ hồng gắn bó đời người rất êm ái, mềm mại. Chúng tôi học được từ trên đoạn đường dài Thầy Cô đã đi qua, một sự bình tâm và an lạc.

Chín mươi tuổi, Thầy rời tay Cô. Tôi tin rằng trong những giọt nước mắt Cô tiễn Thầy, có giọt nước mắt thật tròn của hạnh phúc Thầy Cô. Cái vòng tròn mà bàn tay con người có thể vẽ được, nó không là cái vòng tròn hình học cứng nhắc của vòng quay cây “compa”. Riêng với Thầy Cô cái vòng tròn đó mang nét bằng láng, nhẹ nhàng, phúc hậu như những họa phẩm của hai họa sỹ, con gái của Thầy Cô: Chị Thanh Thủy và Bích Thủy bạn tôi...

Lại thiên nga một mình đeo đuổi. Sáng hôm sau, uống tách trà có nhanh hơn, sửa soạn bộ vận có lệ hơn, bước chân tôi cũng hấp tấp vội vàng. Qua một nhịp cầu, tôi tạt vào nhà “vọng cảnh” để có thể nhìn bao quát mặt hồ, để kiếm bóng Thiên Nga. Thấp thoáng dưới bóng mát vòm cây của “óc đảo” giữa hồ, hai mái tóc bạc kề nhau trên chiếc băng đá. Thay vì men theo thêm cầu rẽ xuống “đảo” tôi quý cái giây phút êm đềm của ông bà cụ, nên đứng yên mà cũng không lên tiếng gọi. Xa xa chiếc đầu Thiên Nga ngẩng cao, như vị nữ tướng vừa đẹp lại vừa hùng, che chở cho đàn vịt chung quanh, có những chú vịt con long vàng mượt, tuần trước còn chập chững bơi sát bờ hồ, hôm nay cũng đã hí hửng theo đuổi cha mẹ rong chơi cùng Thiên Nga.

Thiên Nga tạm thời hết một mình, tôi chắc ông bà cụ đang mỉm cười vừa ý. Và tự chốn vĩnh

hàng Thầy Chung Tốt cũng đang mỉm cười vừa ý nhìn đàn con cháu quay quần bên Cô.

(Hồ Woodbrigde, Irvine 2003)

Gởi lời chúc Anh Chị nào có kỷ niệm ngày cưới vào tháng của LNH [26-8-57]

*Hương mặn, hương cau, hương tóc úa,
Hương mặn nồng xin giữ trọn trăm năm.*

Đọc “Khói Sóng Trên Sông”
của Nguyễn Văn Sâm (tiếp theo và hết)

Nguyễn Vy Khanh (Canada)

Chất Nam “lục tỉnh” của Nguyễn Văn Sâm thể hiện trong chữ dùng, trong phong cách viết, tả nhân vật và tỏ lộ tâm tình. Nguyễn Văn Sâm tự đề ra cho mình một loại “cương lĩnh” trong Bài Chàm Về Viết ở đầu tập truyện: “... Cái quê hương mến yêu, chốn sanh trưởng thân thiết, tiếng địa phương nghe từ khi còn nằm võng ắn náo trong hồn, tuông ra đúng lúc, phải chỗ...” (tr. XVIII).

Nguyễn Văn Sâm có một ngôn ngữ “miệt vườn” đặc sắc. Ông sử dụng nhiều tiếng đặc “miệt vườn”, những phương ngữ làm nên cái duyên của